

INTERVIEW DOOR MATHILDE SCHOUWSTRA

De GZB onderscheidt zich van veel andere organisaties doordat zij evangelieverkondiging als belangrijkste taak ziet. Vertel het de wereld. Maar hoe doe je dat? Breng je het evangelie in het Midden-Oosten op dezelfde manier als in Afrika? En waarom gaan mensen eigenlijk op pad om te evangeliseren? Jaap Haasnoot legt het uit. Jaap is beleidsmedewerker van de Evangelische Zendingsalliantie. De EZA begeleidt individuele zendingswerkers en missionaire organisaties om hun werk zo goed mogelijk te doen. Daarnaast helpt de EZA kerkelijke gemeenten bij de uitvoering van hun missionaire taak.

Evangelieverkondiging is de context respecteren en durven loslaten

Een man die brandhout haalt

Is er één aanpak voor evangelieverkondiging?

De Bijbel reikt twee 'modellen' aan voor evangelieverkondiging: de preek van Petrus met Pinksteren – confronterend – en de preek van Paulus in Athene – inspelend op de situatie van de toehoorders. Deze twee methodes zie je nog steeds, hoewel er meestal wordt gekozen om aan te sluiten bij de leefwereld van mensen. En het ligt dan aan de context op welke manier je dat doet. Een voorbeeld van confronterende evangelisatie is mensen met een animistische achtergrond de bijbelse boodschap uitleggen. Daarbij wordt dan vaak het nieuws van Gods genade lijnrecht tegenover de traditionele

religie gezet. Een voorbeeld van een meer indirecte benadering zie je in het contact met moslims. Jezus is bij moslims al bekend als één van hun profeten. Daar kun je in gesprekken op voortbouwen.

Het 'resultaat' van evangelieverkondiging, is dat ook per context verschillend?

Een Nederlandse gelovige gedraagt zich anders dan een Afrikaanse gelovige. Iemands culturele achtergrond is van grote invloed op de manier waarop hij zijn geloof uitdraagt. Dat mogen we niet vergeten. We moeten nooit ons Nederlandse

'model' op een andere cultuur leggen. Een Afrikaanse kerk waar gedanst en gestampt wordt staat niet nog met één been in het heidendom. Het hoort erbij. De bijbelse boodschap krijgt in elke cultuur op een andere manier vorm. Ik was eens bij een Ethiopisch echtpaar op bezoek. De man was tot geloof gekomen. Dat merkte je niet doordat hij er geweldig over kon vertellen. Wel doordat hij zijn vrouw hielp in de keuken en brandhout voor haar ging halen. In Ethiopië is dat normaal gesproken ondenkbaar voor een man, het is diep in de cultuur verankerd dat dit vrouwenwerk is. Maar het evangelie had deze man veranderd en hem dienstbaar gemaakt. Zo zag je dat hij tot geloof was gekomen.

In bijvoorbeeld moslimlanden kan het leven van iemand die zich tot het christendom bekeert in gevaar komen. Moet je daar dan wel naartoe gaan om te evangeliseren?

Ja. In de Bijbel zie je nooit dat oppositie een reden is om het evangelie niet te brengen. Het is wél belangrijk om na te denken over de methode, over de verpakking van de boodschap. In moslimlanden speelt de gemeenschap een belangrijke rol, daar moet je dan rekening mee houden. Het is wel gebeurd dat zendingswerkers een kinderbijbelclub organiseerden zonder de ouders erbij te betrekken. Dat werkte niet en het zette alleen maar kwaad bloed. Daarnaast is het zo dat zendingswerk in moslimlanden misschien meer dan ergens anders iets is van de lange adem. In Algerije zie je nu een groei van de kerk, terwijl er dertig jaar lang zendingswerk heeft plaatsgevonden zonder zichtbaar resultaat. Toch is er achteraf gezien in de tijd iets gezaaid wat nu tot bloei komt.

Een Nederlandse gelovige gedraagt zich anders dan een Afrikaanse gelovige.

Is er bij evangelieverkondiging wel altijd oog voor een 'totaalaanpak'? Wat bijvoorbeeld als iemand tot geloof is gekomen en de zendeling vertrekt, maar er is geen kerk?

Het doel van evangelieverkondiging is dat er een gemeenschap van gelovigen ontstaat. Lokaal leiderschap is daarbij heel belangrijk. Het is de taak van zendingswerkers om dat proces te ondersteunen. Ik ken niet veel voorbeelden van zendingswerkers die jonggelovigen zomaar in de steek lieten. Eerlijk gezegd zie ik het vaker andersom: zendingswerkers die te lang blijven. Je moet bij evangelieverkondiging ook niet

té planmatig bezig zijn. Je moet er ook op vertrouwen dat de Heilige Geest verdergaat. Natuurlijk moeten er lokale gelovigen zijn om het werk over te nemen, maar op een gegeven moment moet je het als buitenstaander ook in vertrouwen durven loslaten.

Het ultieme doel van evangelieverkondiging is dat God geprezen wordt, dat er méér mensen bij komen die Hem de eer brengen!

Wat drijft mensen eigenlijk om anderen het evangelie te vertellen?

Er zullen niet veel zendingswerkers meer zijn die hardop zeggen: "Ik doe aan evangelieverkondiging om mensen te bewaren voor de hel." Mensen formuleren het meer als "Gods liefde laten zien". De motivatie om anderen het evangelie te brengen komt voort uit bewogenheid. Iemand die evangeliseert wil mensen laten zien dat er een beter leven is, dat het leven zin heeft. Anderen zullen misschien zeggen dat ze het doen omdat Jezus het hun vraagt. Uiteindelijk is er natuurlijk toch bij iedereen die evangeliseert het besef dat mensen redding door Jezus Christus nodig hebben en dat ze dat verteld moet worden. Ik ben zelf steeds meer de relatie tussen verkondiging en lofprijzing gaan zien: het ultieme doel van evangelieverkondiging is dat God geprezen wordt, dat er méér mensen bij komen die Hem de eer brengen!

Jaap Haasnoot

